

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

За період від 02.09 - 08.09.2024 | Центр протидії дезінформації

ДВ
Фонд державного майна України
№10-50-25088 від 13.09.2024
КЕП: Камлик С. О. 13.09.2024 14:50
BFAA9288358EC003040000008BA52F00B52BD500
Сертифікат дійсний з 04.06.2024 00:00 до 03.06.2026 23:59

Методологія

На наступному слайді представлено дані про загрози інформаційній безпеці України. Графік ілюструє щоденну кількість таких загроз у російському, українському та міжнародному сегментах інформаційного простору у період з 2 вересня по 8 вересня 2024 року.

Усі загрози у графіку згруповані відповідно до категорій нарративів за напрямками:

- Політичний / Соціальний / Релігійний / Культурний (синій колір у графіку);
- Медичний / Екологічний (помаранчевий колір у графіку);
- Економічний / Енергетичний (сірий колір у графіку);
- Міжнародний / Продовольчий (червоний колір у графіку);
- Військовий / Інформаційний (чорний колір у графіку).

Також виокремлено найпоширеніші нарративи з кожного напрямку:

- Політичний / Соціальний / Релігійний / Культурний – українська влада некомпетентна;
- Медичний / Екологічний – українська армія слабка / некомпетентна;
- Економічний / Енергетичний – на Україну чекає економічна криза;
- Міжнародний / Продовольчий – українська армія слабка / некомпетентна;
- Військовий / Інформаційний – українська армія слабка / некомпетентна.

Крім того, інформаційні загрози розподілені за видами:

- маніпуляція;
- фейк;
- чутлива тема;
- малінформація.

Загальний огляд інформаційного простору (у контексті України)

Загалом діяльність інформаційних ресурсів протягом тижня можна охарактеризувати як **активну**. Щодо України більшість інформаційних атак здійснювалися за **військовим, соціально-політичним та міжнародним** напрямками.

За військовим напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- «провалу» воєнної стратегії Генерального штабу ЗСУ;
- «неправомірного» поведіння українських військових з цивільними;
- некомпетентності та слабкості Сил оборони України;
- значних втрат України на фронті, низького бойового духу військовослужбовців та високого рівня дезертирства у лавах ЗСУ.

За соціально-політичним напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- некомпетентності української влади;
- корумпованості української влади;
- нелегітимності української влади;
- нехтування українськими чиновниками національними інтересами на користь західних партнерів;
- «несправедливої» мобілізації.

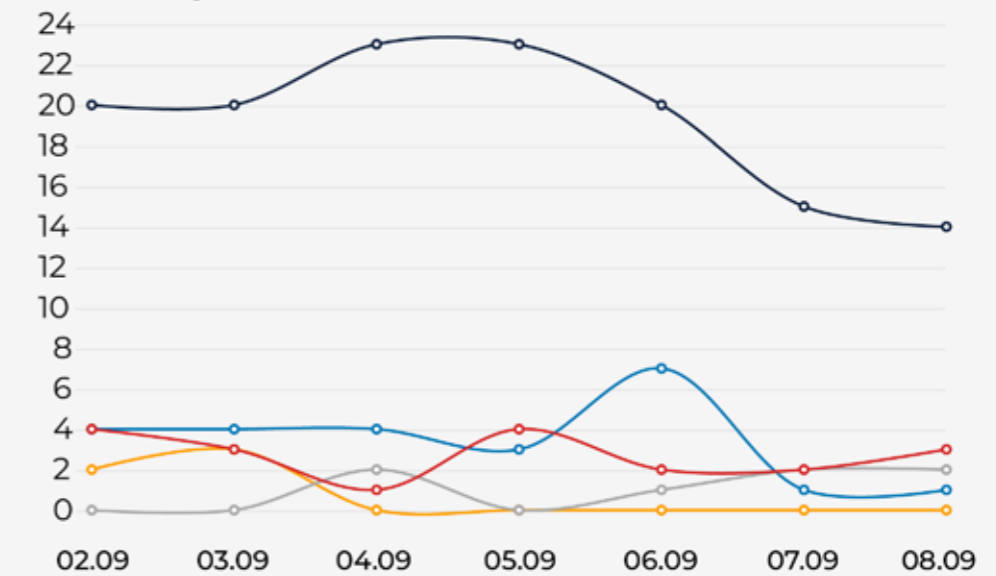
За міжнародним напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- «необдуманій військовій стратегії» Генерального штабу ЗСУ;
- значних втрат України на фронті, низького бойового духу військовослужбовців та високого рівня дезертирства у лавах ЗСУ;
- спроб України навмисно втягнути НАТО у війну для ескалації конфлікту;
- спроб України спровокувати ядерну катастрофу.

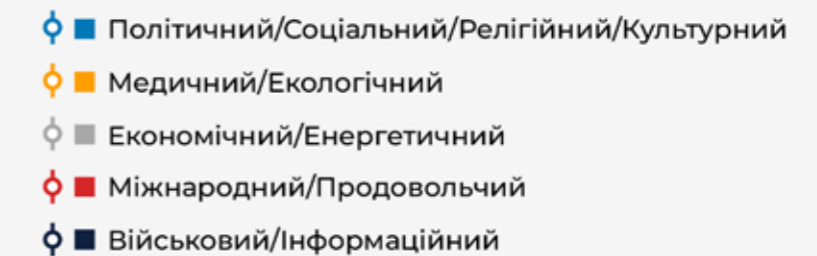

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

Кількість загроз у розрізі тижня за напрямками:

Головний наратив за напрямом:

Топ загроз за видами:

Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

1. Пропагандистські російські інформаційні ресурси використовують статтю міжнародного медіа для дискредитації Головнокомандувача Збройних Сил України О.Сирського.

(<https://edition.cnn.com/2024/09/05/europe/ukraine-army-chief-kursk-incursion-exclusive-intl/index.html>)

Пропагандистські російські ресурси активно маніпулюють інтерв'ю Головнокомандувача ЗСУ Олександра Сирського американському виданню CNN, спотворюючи його заяви про підготовку мобілізованих військовослужбовців. Вони стверджують, що генерал О. Сирський, якого вони зневажливо називають «м'ясником», нібито заявив, що йому байдуже, якою ціною виконуються накази, і що він продовжує відправляти необізнаних солдатів на «забій». Насправді ж О. Сирський сказав, що «українські військові вирушають на поле бою, отримавши менше підготовки, ніж хотілося б», адже цього вимагає «динаміка на фронті». За його словами, новобранці набувають базової військової підготовки протягом місяця, після чого у строк від пів місяця до місяця набувають більш спеціалізованої підготовки, перш ніж їх відправляють на фронт.

Прогноз: російські інформаційні ресурси й надалі маніпулюватимуть публікаціями міжнародних медіа для дискредитації ЗСУ, особливо в контексті підготовки мобілізованих і нібито браку людського ресурсу на фронті.

2. В інформаційному просторі значного поширення набула стаття з маніпулятивним заголовком про стан Збройних Сил України та буцімто низький моральний дух українських військових.

(<https://edition.cnn.com/2024/09/08/europe/ukraine-military-morale-desertion-intl-cmd/index.html>)

На тлі подій на фронті міжнародні медіа публікують матеріали, які прокремлівські медіаресурси використовують для дискредитації українського військово-політичного керівництва. Наприклад, стаття CNN із заголовком «Поступаючись у вогневій силі та чисельності, українська армія стикається з проблемами низького морального духу та дезертирства» вибірково цитувалася російськими ресурсами для підкріплення наративу про нібито слабкість і некомпетентність українських військових. Проте незважаючи на складні умови, ЗСУ ефективно виконують бойові завдання на фронті, а моральний дух військових залишається високим. До того ж, за словами генерала О. Сирського, значному підвищенню морального духу військових сприяв успіх операції на курщині.

Прогноз: російські інформаційні ресурси продовжать використовувати статті західних медіа для дискредитації українського військово-політичного керівництва з головним наративом про нібито слабкість і некомпетентність українських військових.

Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

3. Пропагандистські інформаційні ресурси рф використовують статті міжнародних видань для дискредитації кадрових змін в українському уряді.

(<https://www.ft.com/content/4a37ac46-d3ee-42ec-8694-dc88059d7f36>)

(<https://www.economist.com/europe/2024/09/04/as-his-popularity-fades-volodymyr-zelensky-culls-his-cabinet>)

Пропагандистські російські ресурси поширюють матеріал британської газети Financial Times, у якому йдеться про зміни в українському уряді. У статті зазначено, що деякі неназвані політичні діячі стверджують, ніби Президент Володимир Зеленський продовжує консолідувати владу через призначення лояльних до себе осіб, тоді як інші наголошують на його прагненні оновити уряд шляхом призначення нових кадрів на ключові посади. російські медіа також поширюють статтю британського видання The Economist, у якій, з-поміж іншого, зазначається, що «міністерські зміни навряд чи матимуть серйозний вплив – ані на уряд, ані на лінію фронту на сході України, яка виглядає дедалі більше нестабільною». Водночас Президент України В. Зеленський подякував урядовцям за їхню службу та підкреслив, що ці зміни мають на меті залучити «нову енергію» та посилити державу на різних напрямках.

Прогноз: пропагандистські медіа продовжать дискредитувати політичне керівництво України, що може негативно вплинути на рівень міжнародної підтримки Києва.

Статті в міжнародних виданнях, які містять наративи, співзвучні з російськими

Українська армія слабка / некомпетентна.

Співзвучний з російським наратив поширюється в англомовному (CNN (<https://edition.cnn.com/2024/09/08/europe/ukraine-military-morale-desertion-intl-cmd/index.html>), Spectator (<https://www.spectator.co.uk/article/a-dispatch-from-ukraines-pokrovsk-heartbreak-at-the-train-station/>) та франкомовному (Le Monde (https://www.lemonde.fr/international/article/2024/09/06/guerre-en-ukraine-l-offensive-a-koursk-un-pari-a-long-terme-risque-pour-kiev_6305260_3210.html)) інформаційному просторі. У цих матеріалах йдеться про низький моральний дух та випадки дезертирства з-поміж військовослужбовців Збройних Сил України. Щодо «курської операції» зазначено, що Україна стикається з проблемою перетворення своїх військових успіхів на політичні здобутки через «гостру нестачу особового складу та амуніції». Стосовно ситуації в Покровську наголошується, що його «падіння» вважається неминучим, хоча час, коли це станеться, залишається невизначеним: «Ніхто не знає, коли впаде Покровськ, але його втрата стане нищівним ударом для України».

Українська влада некомпетентна.

Співзвучний з російським наратив поширюється у італійському (Il Fatto Quotidiano (<https://www.ilfattoquotidiano.it/in-edicola/articoli/2024/09/04/dobbiamo-tirarci-fuori-dalla-campagna-di-russia/7679658/>), британському (The Economist (<https://www.economist.com/europe/2024/09/04/as-his-popularity-fades-volodymyr-zelensky-culls-his-cabinet>)) інформаційному просторі. У цих матеріалах зазначається, що українська влада нібито намагається втягнути НАТО у війну, що може призвести до використання росією тактичної ядерної зброї. Крім того, у матеріалах дискредитується Президент України, якого називають «маленьким київським Наполеоном». Також звертається увага на те, що популярність Володимира Зеленського нібито знижується, і він намагається покращити ситуацію шляхом оновлення складу Кабінету Міністрів, що, на думку авторів, може призвести до посилення централізації влади в Україні.

Захід зрадить Україну.

Співзвучний з російським наратив поширюється в англомовному (WSJ (<https://www.wsj.com/opinion/ukraine-the-underdog-takes-a-risk-incursion-into-russia-defies-atomic-age-taboos-fd604e1b>)) інформаційному просторі. У повідомленнях йдеться про те, що західні партнери нібито не нададуть Україні необхідної підтримки, оскільки «команда Байдена надто налякана російськими погрозами, Європейський Союз, як завжди, розділений і неефективний, а Захід загалом досі живе в ілюзії, що пан путін готовий вести переговори про мир».

Заяви представників держави-агресора щодо України

2 вересня 2024 року російський диктатор володимир путін на відкритому уроці «Розмова про важливе» у кизильській школі №20 зазначив (мовою оригіналу): **«Действующие власти [Украины] даже в силу внутреннего законодательства легитимными не являются. Они должны были провести выборы президента, но отказались от выборов, сославшись на военное положение. И это не соответствует основному закону - Конституции Украины...Если прекратятся боевые действия, украинским властям придется отменять военное положение, а после отмены военного положения нужно сразу проводить президентские выборы. А действующие власти явно к этому не готовы: шансов быть переизбранными у них немного. И поэтому они не заинтересованы в прекращении боевых действий, поэтому они и учинили эту провокацию в курской области, а до этого пытались осуществить такую же провокацию в белгородской области».** (<https://tass.ru/politika/21742979>)

3 вересня 2024 року офіційна представниця мзс рф марія захарова у своєму Telegram-каналі зазначила (мовою оригіналу): **«Сделанное Украиной заявление при ратификации Римского статута наглядно демонстрирует истинное отношение киевских властей к международным гуманитарному праву и юстиции. По сути, они хотят вывести из-под юрисдикции даже этого, максимально лояльного им суда, своих граждан, но при этом сохранить возможность уголовного преследования в Гааге граждан других стран по сфабрикованным самим Киевом обвинениям. Такой шаг нельзя расценивать иначе, как нескрываемое намерение предоставить своим военным карт-бланш на совершение тяжких военных преступлений. Все попытки избежать ответственности обречены на провал. Украинские преступники, виновные в тяжких международных преступлениях против собственных и российских граждан, а также их приспешники, будут привлечены к суду и понесут заслуженное наказание».** (<https://t.me/MariaVladimirovnaZakharova/8729>)

4 вересня 2024 року пресекретар російського диктатора дмитро пєсков, відповідаючи на запитання журналістів про можливі удари взимку по енергетичних об'єктах України, зазначив (мовою оригіналу): **«Я не могу сказать, как будет зимой. Это зависит от потребностей наших военных. Они будут принимать решение...Разумеется, в данном случае речь идет о посягательстве на территорию рф. Я бы не стал здесь различать, как иногда говорят в СМИ, экономическую территорию рф, новые регионы, это все наша территория. Мы должны ее защищать...В данном случае энергообъекты иногда прямое иногда косвенное отношение к военному потенциалу страны. Соответственно наши военные делают все, что необходимо для успешного продолжения специальной военной операции».** (<https://www.interfax.ru/russia/979438>)

4 вересня 2024 року офіційна представниця мзс рф марія захарова під час брифінгу на полях Східного економічного форуму зазначила (мовою оригіналу): **«Мы видим уже в прямую вовлеченность Запада в конфликт на Украине. Коллективный Запад является главным заказчиком, главным подстрекателем военной агрессии киевского режима. И все более откровенно, все более нагло демонстрируют свое прямое участие в качестве заинтересованной страны».** (<https://tass.ru/politika/21764279>)

5 вересня 2024 року пресекретар російського диктатора дмитро пєсков у студії Известий під час проведення Східного економічного форуму зазначив (мовою оригіналу): **«Это страна, где законность власти прервалась в 2014 году, когда там был устроен переворот. Именно тогда цепочка законной власти была прервана».** (<https://t.me/izvestia/184269>)

